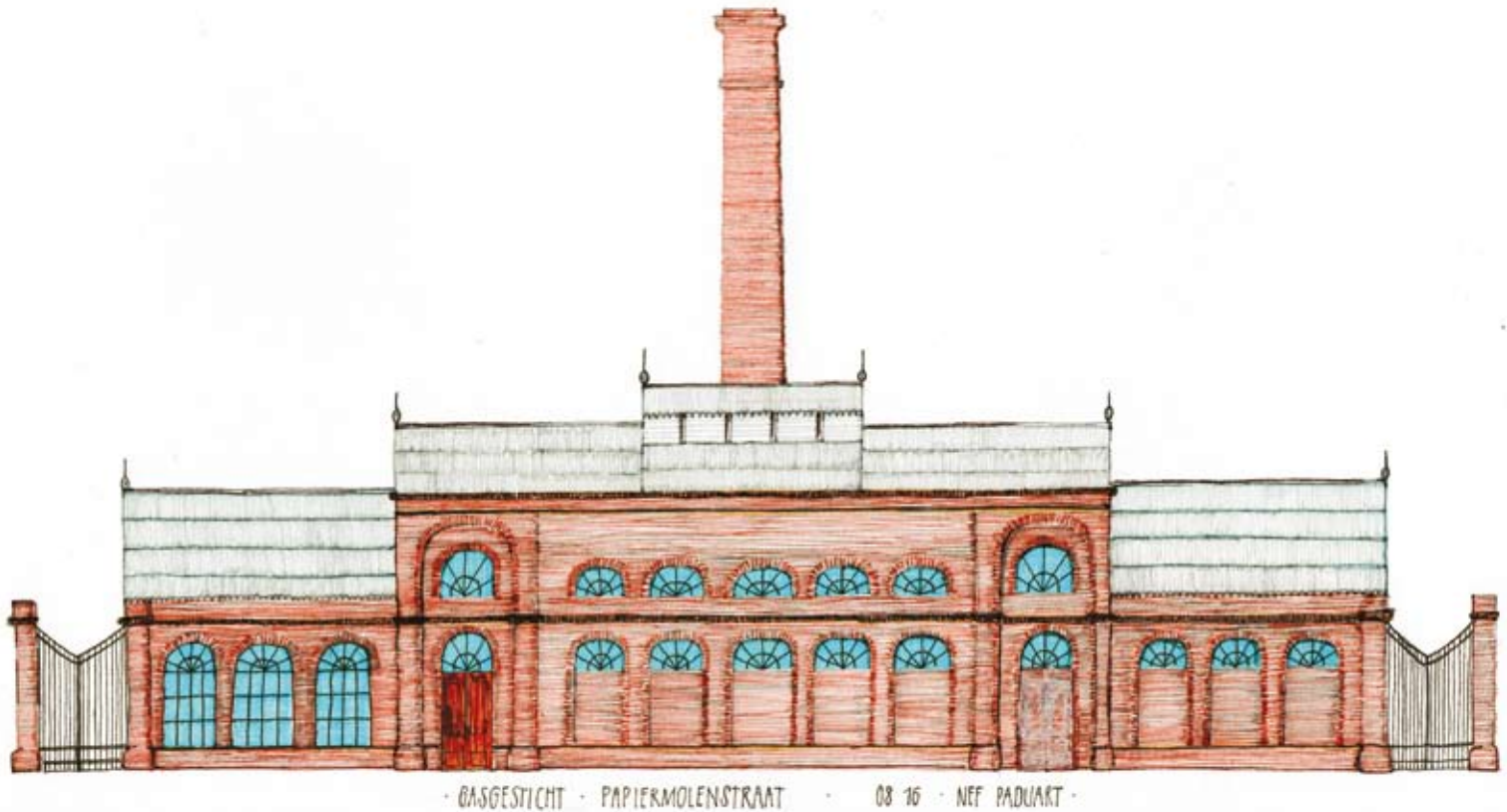

GETEKEND VERLEDEN

Het gasgesticht

Jacques DE RO, Nadine PADUART

Op 31 augustus 1859, de woensdag van de kermisweek, wordt de eerste steen gelegd voor de bouw van het stedelijk 'gasgesticht'¹ op de oude stadsvesten nabij de Oudenaardse Poort (thans Papiermolenstraat). De bouwplannen zijn van de hand van de jonge architect Theodore Welvaert (1837-1900), die later stadsbouwmeester van Lokeren wordt. De werken staan onder supervisie van het Gentse constructiebedrijf Carels, maar worden uitgevoerd door werknemers uit Geraardsbergen. Net geen jaar later wordt de fabriek

in bedrijf genomen en worden 7 straten, samen met de Markt, door 125 gaslantaarns verlicht². De gasfabriek is dicht bij de nieuwe spoorlijn gelegen, die de aanvoer van cokeskolen uit de Borinage moet verzekeren. Fotomateriaal van het gasgesticht is vooralsnog niet bekend³. Gelukkig bestaat van de voorgevel nog een bouwtekening⁴. Het gaat om een langwerpig gebouw onder zadeldak met middenrisaliet bestaande uit twee bouwlagen en zeven traveeën met rondboogvensters en -deuren en twee zijgebouwtjes van een bouw-

laag met telkens drie traveeën met rondboogvensters.

Nadat in 1933 de gasproductie wordt stopgezet, raakt de fabriek in verval en wordt later in fases afgebroken. Hierop verrijzen de gebouwen van *Intergem*, vanaf 2006 ingenomen door het notariaat van Paul De Man. De buurt staat nog lang bekend als *De Gaas*. Dankzij deze tekening van Nadine Paduart komt dit vrij symmetrisch opgevat bedrijfsgebouw opnieuw tot leven.

1. RAG (Rijksarchief Gent), *Openbare Werken Geraardsbergen 1830-1906*, doos II^A nr. 13: het gasgesticht omvat een atelier, een hangar, een kolenmagazijn, een gebouw voor de ovens, een hoge schoorsteen, twee gashouders en een directeurswoning.
2. N.N., *Geraardsbergen 1859-1984. Historiek van 125 jaar gasbedeling*, Geraardsbergen, 1984, p. 13-14.
3. Er is een ets van het gebouw door Paul Hellebosch te vinden in de stedelijke bibliotheek van Geraardsbergen.